

**Παρατηρήσεις της Προέδρου Metsola στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο
Πέμπτη 14 Δεκεμβρίου 2023**

Καλημέρα σε όλους.

Η 23η Ιουνίου 2022 αποτέλεσε σημαντικό ορόσημο για το ευρωπαϊκό μας εγχείρημα. Την ημέρα αυτή, το Συμβούλιο κατέληξε στην ιστορική συμφωνία να χορηγήσει καθεστώς υποψήφιας χώρας στην Ουκρανία και τη Μολδαβία και να παράσχει μια σαφή ευρωπαϊκή προοπτική στη Γεωργία.

Το τελευταίο ενάμισι έτος, η Ουκρανία σημείωσε ταχεία πρόοδο προς την επίτευξη όλων των στόχων της, θεσπίζοντας τις αναγκαίες νομοθετικές πράξεις και υλοποιώντας τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, ακόμη και σε ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες.

Το ίδιο ισχύει και για τη Μολδαβία.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Βρισκόμαστε στο κατώφλι άλλης μιας ιστορικής στιγμής για την Ένωσή μας. Και εναπόκειται σε εμάς να αποφασίσουμε αν μια ιστορική ευκαιρία θα αξιοποιηθεί ή θα καταγραφεί ως ιστορική αποτυχία.

Πολύ συχνά, η απόσταση ανάμεσα στα δύο είναι ιδιαίτερα μικρή.

Ήρθε η ώρα να ανταποκριθούμε στην υπόσχεσή μας. Να δείξουμε ενότητα και αλληλεγγύη. Να δείξουμε θάρρος και αποφασιστικότητα. Να δείξουμε ότι η κατάσταση αυτή μπορεί να είναι επωφελής για όλους.

Το επόμενο βήμα είναι η έναρξη διαπραγματεύσεων προσχώρησης στην ΕΕ με την Ουκρανία και τη Μολδαβία.

Αντιλαμβάνομαι ότι πρόκειται για μια βαρυσήμαντη απόφαση, κατανοώ ότι δεν είναι εύκολη για ορισμένους από εμάς και σέβομαι το γεγονός αυτό. Όμως η απόφαση αυτή δεν οφείλεται σε πολιτική σκοπιμότητα. Είναι αξιοκρατική και βασίζεται στον σεβασμό των κριτηρίων μας, στο πλαίσιο της πορείας κάθε χώρας προς τους αντικειμενικούς στόχους που έχουμε θέσει για αυτήν.

Στο τρέχον παγκόσμιο γεωπολιτικό περιβάλλον, η αδράνεια έχει τίμημα.

Όπως είπα χθες στη σύνοδο κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων, έχει ανοίξει ένα παράθυρο ευκαιρίας για όλους μας. Ας μην το κλείσουμε.

Επιτρέψτε μου να πω ότι, όσον αφορά την προετοιμασία των γειτόνων μας για την προσχώρηση, είμαστε έτοιμοι να κάνουμε αυτό που μας αναλογεί. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η Βερχόβνα Ράντα της Ουκρανίας έχουν ήδη ισχυρές σχέσεις. Μόλις πρόσφατα υπογράψαμε ένα ανανεωμένο μνημόνιο συμφωνίας για τη στήριξη της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας μεταξύ των δύο κοινοβουλίων μας. Είναι ένας πρακτικός τρόπος με τον οποίο εμείς, ως Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μπορούμε να βοηθήσουμε την Ουκρανία να προετοιμαστεί για τη μελλοντική προσχώρησή της στην ΕΕ.

Το ίδιο ισχύει και για τη Μολδαβία. Τα προγράμματά μας για τη στήριξη της δημοκρατίας και η στενή συνεργασία με το Κοινοβούλιο της Μολδαβίας αποδεικνύονται ήδη πολύτιμα για την ευρωπαϊκή πορεία της Μολδαβίας.

Η διεύρυνση είναι η ισχυρότερη γεωπολιτική και στρατηγική επένδυσή μας με ορίζοντα το μέλλον. Όλοι γνωρίζουμε καλά τη μετασχηματιστική της ικανότητα. Μια αξιοκρατική διεύρυνση ενισχύει την ήπειρό μας, την Ένωσή μας και τον τρόπο ζωής μας.

Στα Δυτικά Βαλκάνια πρέπει να είμαστε προσεκτικοί ώστε να μην εξασθενίσουν οι φιλοδοξίες ή τα κίνητρα και από τις δύο πλευρές. Όλοι είδαμε την ανησυχητική υποχώρηση των φιλοευρωπαϊκών αισθημάτων στην περιοχή, ακόμη και μεταξύ των νέων. Η ελπίδα πρέπει να μετατρέπεται σε απτά αποτελέσματα, ειδάλλως εξανεμίζεται.

Κάθε υποψήφια χώρα θα πρέπει να ακολουθήσει τη δική της —αξιοκρατική— πορεία προς την ένταξη. Δεν θα είναι εύκολο και, όπως θυμούνται και μπορούν να επιβεβαιώσουν πολλοί από εμάς, θα πάρει κάποιο χρόνο.

Ωστόσο, ενώ οι χώρες αυτές μεταρρυθμίζονται και αλλάζουν, πρέπει και εμείς να είμαστε έτοιμοι να κάνουμε το ίδιο. Αυτό σημαίνει να συνεχίσουμε τις συζητήσεις σχετικά με το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης — ξεκινώντας από τη θέση της Ρουμανίας και της Βουλγαρίας στον χώρο Σένγκεν.

Στο πλαίσιο αυτό, η συμβολή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις, η οποία περιγράφεται λεπτομερώς στην έκθεσή μας για την τροποποίηση των Συνθηκών, παρέχει μια καλή βάση για αυτόν τον προβληματισμό και ελπίζω ότι θα συζητηθεί σε μελλοντική συνεδρίαση.

Στο μεταξύ, ο πόλεμος στην Ουκρανία συνεχίζεται. Η πολιτική, στρατιωτική, ανθρωπιστική και οικονομική μας στήριξη πρέπει να παραμείνει ακλόνητη, όποιες και αν είναι οι δυσκολίες. Όσο και αν πρόκειται για ηθική υποχρέωση, γεγονός είναι ότι έχει και στρατηγικό χαρακτήρα. Έχει επίσης στρατηγική σημασία να καταλήξουμε σε συμφωνία σχετικά με τη νέα διευκόλυνση για την Ουκρανία, ύψους 50 δισεκατομμυρίων, την οποία ψήφισε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Οκτώβριο. Και αυτό γιατί η διευκόλυνση αυτή σημαίνει επενδύσεις και ανάπτυξη. Για την Ουκρανία και για την Ευρώπη.

Η διευκόλυνση για την Ουκρανία θα συμβάλει στην ανάκαμψη, την ανασυγκρότηση και τον εκσυγχρονισμό της Ουκρανίας, με αποτέλεσμα να χρειάζεται λιγότερη δημοσιονομική στήριξη στο μέλλον.

Ο στόχος μας να γίνουμε ισχυρότεροι, πιο ενωμένοι και πιο ανταγωνιστικοί σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο και ολοένα πιο εχθρικό κόσμο πρέπει να υποστηρίζεται από επαρκείς πόρους. Και σε πολλούς φαίνεται ότι απλώς συνεχίζουμε να αναβάλλουμε αναπόφευκτες και δύσκολες οικονομικές επιλογές.

Η πανδημία, η εισβολή στην Ουκρανία, η κλιματική αλλαγή, η ενέργεια και η κρίση του κόστους ζωής είχαν τον αντίκτυπό τους. Η αύξηση των επιτοκίων έχει προκαλέσει αύξηση των δανειοληπτικών εξόδων μας στο πλαίσιο του NextGenerationEU. Το ΠΔΠ μας έχει φτάσει στα όριά του, με τα νέα καθήκοντα που έχουμε συμφωνήσει από κοινού. Κατά συνέπεια, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πρέπει να καταλήξει σε συμφωνία: Μια συμφωνία που να σέβεται τα προνόμια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, όπως

ορίζονται στις Συνθήκες. Μια συμφωνία που να δίνει μια διαρθρωτική λύση για τη διαχείριση του κόστους δανεισμού — και μέρος αυτής της λύσης είναι και η πρόοδος στο θέμα των ιδίων πόρων. Μια συμφωνία που να διαφυλάσσει τις κοινές αξίες της Ένωσης και να μη θέτει σε κίνδυνο το κράτος δικαίου. Μια συμφωνία που να διασφαλίζει ότι η ΕΕ μπορεί να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά σε κρίσεις και απρόβλεπτες περιστάσεις. Και μια συμφωνία που να μην πλήττει περαιτέρω εμβληματικά προγράμματα τα οποία για πολλούς αποτελούν το από πρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ζητήσει επανειλημμένα την αναθεώρηση του ΠΔΠ και για τον οποίο είμαστε έτοιμοι να προωθήσουμε αυτή τη συζήτηση.

Με τον ίδιο τρόπο όπως καταλήξαμε σε συμφωνία για την πρώτη παγκοσμίως νομοθετική πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη και για τη νομοθετική πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες που ψήφισε το Κοινοβούλιο πριν από δύο ημέρες. Όπως, μαζί, ενισχύουμε με επιτυχία την ενεργειακή μας ανεξαρτησία και παρέχουμε κίνητρα για καθαρή ενέργεια. Όπως εγκρίναμε νομοθεσία για την αποθήκευση φυσικού αερίου και για τη μείωση της ζήτησης φυσικού αερίου, και όπως ολοκληρώνουμε τη μεταρρύθμιση των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας. Όπως έχουμε αναλάβει ηγετικό ρόλο παγκοσμίως στις προοδευτικές πολιτικές για το κλίμα που βασίζονται στην αγορά.

Όπως έχουμε πετύχει πράγματα που φαίνονταν ανέφικτα. Μπορούμε να το κάνουμε ξανά.

Το ίδιο ισχύει και για τη δέσμευσή μας στη Μέση Ανατολή — όπου πρέπει να κάνουμε περισσότερα για την αντιμετώπιση της ανθρωπιστικής κατάστασης στη Γάζα, καθώς και για τις επιπτώσεις της τρομοκρατικής επίθεσης της 7ης Οκτωβρίου στο Ισραήλ και στην ευρύτερη Μέση Ανατολή. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να αναλάβει ηγετικό ρόλο στη χάραξη μιας μελλοντικής πορείας, στον σχεδιασμό για την επόμενη ημέρα, στην παροχή βοήθειας για την ανασυγκρότηση, στην εθνική συγκρότηση και στην επιδίωξη πραγματικής, βιώσιμης και διαρκούς σταθερότητας με βάση μια λύση δύο κρατών. Ακόμη και μέσα στην ομίχλη του πολέμου πρέπει να μιλήσουμε για την ειρήνη, για το πώς μπορούμε να σώσουμε αθώες ζωές, να σταματήσουμε την τρομοκρατία και να εξασφαλίσουμε τον σεβασμό του διεθνούς δικαίου — και για το πώς μπορούμε να προσφέρουμε ανακούφιση στους Παλαιστίνιους και ελπίδα στους Ισραηλινούς— σήμερα. Πρέπει επίσης να διασφαλίσουμε ότι η Δυτική Όχθη δεν θα γίνει ένα νέο περιφερειακό σημείο ανάφλεξης.

Τέλος, επιτρέψτε μου μια τελευταία έκκληση σχετικά με το Σύμφωνο Μετανάστευσης και Ασύλου. Είμαστε πιο κοντά από οποιαδήποτε άλλη στιγμή την τελευταία δεκαετία. Ελπίζω ότι θα τα καταφέρουμε. Πρέπει να αξιοποιήσουμε τη δυναμική που υπάρχει. Μια συμφωνία σχετικά με αυτή τη δέσμη νομοθετικών μέτρων, μέχρι το τέλος του έτους, θα αποτελούσε μια αποφασιστική νίκη για τις εποικοδομητικές φιλοευρωπαϊκές δυνάμεις ενόψει των ευρωπαϊκών εκλογών. Μπορούμε να δείξουμε ότι η Ευρώπη διαθέτει λύσεις για τα ζητήματα που απασχολούν τους πολίτες μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Έχουμε την ευθύνη να λάβουμε τις σωστές αποφάσεις. Ακόμη και αν αυτό είναι δύσκολο. Να προωθήσουμε τη διαδικασία. Να καταλήξουμε σε συμβιβαστικές λύσεις. Αυτή είναι άλλωστε η ουσία της πολιτικής. Να κερδίσουμε τις μάχες που φαίνεται αδύνατο να κερδηθούν... μέχρι φυσικά να κερδηθούν. Διαθέτουμε σημαντικό απόθεμα εμπειρίας και έχουμε επιτελέσει αξιοσημείωτο νομοθετικό έργο.

Η Ευρώπη έχει δείξει ότι μπορεί να αναλάβει ηγετικό ρόλο και ότι μπορεί να λαμβάνει τις αναγκαίες αποφάσεις, και σήμερα μπορούμε να πρωτοστατήσουμε ξανά.